

„Геройства“ наркамасьветаўскай... безадказнасці

Бяздзейнасць НКА, павольнасць тэмпаў у падрыхтоўцы да новага навучальнага году масавых школ пагражае выкананню дырэктывы партыі аб усеагульным навучанні

Рамонт школ зрываецца, настаўніцтва па школах не размяркована, падручнікаў і праграм школы ня маюць. КОМСАМОЛЬСКІЯ ЯЧЭЙКІ І ЮНКОРЫ, ОРГАНІЗУЮЦЕ НАЛЁТЫ, ПРАВЯРАЮЦЕ ПАДРЫХТАВАНАСЬЦЬ ДА НАВУЧАЛЬНАГА ГОДУ І ВЫКАНАНЬНЕ ДЫРЭКТЫВ ПАРТЫІ, УКЛЮЧАЮЦЕ ПРАВАДЫ КОМСАМОЛЬСКАЙ ЭНЭРГІІ Ў СПРАВУ ВЫКАНАНЬНЯ ГЭТАЙ ВАЖНЕЙШАЙ ЗАДАЧЫ

„Мы, бачыце, пісалі... ну, як вам сказаць“ ...

Яшчэ з пачатку вясны НК Асьветы выдаў настанову аб рэарганізацыі вясковых сямігадак у школы колагаснай моладзі.

Гэта вельмі важнае мерапрыемства і яно патрабуе для паспяховага ажыццяўлення адпаведнай падрыхтоўкі.

Тэрмін рэарганізацыі быў вызначаны ў 2 гады. Гэта значыць, што частка школ рэарганізуецца да пачатку надыходзячага навучальнага году, а частка будзе рэарганізавана ў будучым годзе.

Для рэарганізацыі школ павінны быць выпрацаваны адпаведныя праграмы, вызначаны (там дзе не хапае) памішканыя, набыта абсталяваньне і апрача гэтага павінна быць падрыхтавана панаўнёньне настаўніцкіх кадраў спецыялістаў па сельскай гаспадарцы і г. д.

НК Асьветы да апошняга часу нічога гэтага не зрабіў.

Гэта адно. Другое—такое важнае мерапрыемства, як рэарганізацыя школ павінна быць добра сільна і тым органам, якія кіруюць арганізацыя рэарганізацыі павінны былі ня толькі скласьці свой план, але і сачыць за яго выкананьнем. На справе ж аказалася зусім іншае.

— Скажэце, калі ласка,—пытаўся ў НК Асьветы?—колькі сямігадак сёлета будзе рэарганізавана ў школы колагаснай моладзі?

— Тут, ведаеце, я сводзіў ішчэ не складаў. З раённай слаба паведамляюць... мы бачыце пісалі... ну, як вам сказаць... даецца, што сёлета ўсе школы рэарганізуюцца (?). Словам, у гэты час у адпачынку і на зусім у курсе справы,—думаючы нам прадстаўнік НК Асьветы, які непасрэдна займаецца гэтай работай.

Вядомая рэч, што і пытаньне аб тым, як гэтыя школы забясьпечаны абсталяваньнем, як ў іх абсталяваньне справа з уключаньнем

настаўніцкім персоналам, рамонтам і г. д.—мы атрымалі гэтыя-ж „выяўленьні“ адказы.

У Белвоагацэнтры, які непасрэдна запікаў у хутчайшай рэарганізацыі гэтыя самыя маляны.

— Мы,—думаючы загадчы аддзелу кадраў БЕЦ—дасканалых зьвестак аб тым, як праходзіць рэарганізацыя школ, ня маем. Гэта справа Наркамасьветы. Мы павінны былі вызначыць колгасы, пры якіх метагэдня было б рэарганізаваць сямігадкі ў школы колагаснай моладзі, але гэтага зрабіць ня маглі, бо ў НКА сьліся ўсіх школ.

Мы вось, напрыклад, лічым, што пры такім-та колгасе добра было б, каб была школа колагаснай моладзі, а ці ёсьць там дзе блізка сямігадка, якую можна рэарганізаваць,—нам невядома.

— Дзе што-ж тады вам вядома?

— Рэарганізацыя школ праходзіць на мясцох. Гэтай справай кіруюць мясцовыя раённыя інтэнданты Наркамасьветы і Райкоагацэнтры а мы пакуль што ішчэ не атрымалі вестак. Мы ў свой час рабілі нараду разам з НК Асьветы, дзе дагавараліся на гэтым пытаньні, але мяне, прабачайце, на той нарадзе ня было, быў другі таварыш і я ня зусім у курсе справы.

Вось і ўсё.

— Што-ж можна дадаць да гэтага?

— Нічога і не дадасі апрача таго, што і таньне аб рэарганізацыі школ зрываецца, калі не сарвана ўжо. Ні НКА, ні БК Цэнтр нічога не зрабілі, каб прасунуць гэтую справу ўперэд.

Рэарганізацыя школ ідзе стыхійна, самацёмкам, праз голавы ўстаноў, якія павінны былі непасрэдна кіраваць гэтай работай

Брыгада „Сав. Бел.“

Ці не пахне тут зрывам навучальнага году?

1-га верасня пачынаецца ў школах новы навучальны год. Да гэтага часу ремонт школ і будоўня новых школ павінна быць закончана. Мы зараз застанамся на тым, што выдзіў падлет нашай брыгады.

Кожны дзень у Наркамасьветы прыводзяць трывожныя весткі аб тым, што для ремонту і будаўніцтва новых школ не хане абходнага будаўнічага матар'ялу. Цяма цэменту, лесаматар'ялу і інш.

Гэтыя весткі нікога ня трывожыць.

Наркамасьветы ўсё ішчэ „распавядае“ і пакуль што можна хваліцца толькі прашамі.

Настанову ЦВК і СНК СССР аб масавым сканчэньні ремонту школ, аб забясьпечанні неабходнага будаўнічага матар'ялу ў адпаведнасці з плянам ажыццяўленьня ўсеагульнага абавязковага навучаньня, аб скарыстаньні школьных памішканыяў, аб перадаваньні якіх небудзь другіх школ усеагульнага навучань-

настаўніцкім персоналам, рамонтам і г. д.—мы атрымалі гэтыя-ж „выяўленьні“ адказы.

У Белвоагацэнтры, які непасрэдна запікаў у хутчайшай рэарганізацыі гэтыя самыя маляны.

— Мы,—думаючы загадчы аддзелу кадраў БЕЦ—дасканалых зьвестак аб тым, як праходзіць рэарганізацыя школ, ня маем. Гэта справа Наркамасьветы. Мы павінны былі вызначыць колгасы, пры якіх метагэдня было б рэарганізаваць сямігадкі ў школы колагаснай моладзі, але гэтага зрабіць ня маглі, бо ў НКА сьліся ўсіх школ.

Мы вось, напрыклад, лічым, што пры такім-та колгасе добра было б, каб была школа колагаснай моладзі, а ці ёсьць там дзе блізка сямігадка, якую можна рэарганізаваць,—нам невядома.

— Дзе што-ж тады вам вядома?

— Рэарганізацыя школ праходзіць на мясцох. Гэтай справай кіруюць мясцовыя раённыя інтэнданты Наркамасьветы і Райкоагацэнтры а мы пакуль што ішчэ не атрымалі вестак. Мы ў свой час рабілі нараду разам з НК Асьветы, дзе дагавараліся на гэтым пытаньні, але мяне, прабачайце, на той нарадзе ня было, быў другі таварыш і я ня зусім у курсе справы.

Вось і ўсё.

— Што-ж можна дадаць да гэтага?

— Нічога і не дадасі апрача таго, што і таньне аб рэарганізацыі школ зрываецца, калі не сарвана ўжо. Ні НКА, ні БК Цэнтр нічога не зрабілі, каб прасунуць гэтую справу ўперэд.

Рэарганізацыя школ ідзе стыхійна, самацёмкам, праз голавы ўстаноў, якія павінны былі непасрэдна кіраваць гэтай работай

ня былых абшарнічых сьлядаў, канфіскаваных куладных дамоў і г. д. НКА ня выконвае.

Дзе ім „бедным“ выканаць настанову ЦВК і СНК, калі ў іх няват няма вестак, колькі школ будоўня новых, колькі рамонтуюцца, колькі патрэбна неабходнага будаўнічага матар'ялу, для ремонту і будаўніцтва новых школ.

На запытаньне, а калі гэтыя весткі будуць—тэхнік па будаўніцтву і ремонту школ Наркамасьветы адказаў:

— 1-га кастрычніка пачнуць прыбываць.

Дазвольце-ж вам «п важныя» працаўнікі з Наркамасьветы, задаць пытаньне.

Чаму ў вас да гэтага часу няма гэтых вестак? Чаму ў вас пануе бяспляннасьць?

Ці ня пахне тут зрывам новага навучальнага году?

Брыгада: Гарбачэнка Пакроўскі Гутюўскі.

Дзеці бедныя пачакаюць...

Наркамасьветы і Белкоопсаюз бяздзейнічаюць

Дапамога беднейшым вучням у сувязі з правядзеньнем усеагульнага абавязковага навучаньня мае выдзяляючы значэньне, але Народны Камісарыят Асьветы па пытаньню аб задавальненьні беднейшых вучняў абуткам, вопраткай і прадуктамі нічога не зрабіў.

Трэба было сабраць весткі аб скарыстаньні фонду бедных, бо цэлы шэраг фактаў гаворыць аб тым, што фонды бедных у значнай меры не скарыстаны ў мінулым годзе, але НКА гэтага не зрабіў і ня ведае што робіцца на мясцох.

У зачарованым коле „об'ектыўных прычын“

„Падрыхтоўка“ да новага навучальнага году па наркамасьветаўскаму.

НКА не дагаварыўся з адпаведнымі органамі — Наркамгандлем і Белкоопсаюзам аб забраніраванні неаходнай колькасці абутку, вопраткі і прадуктаў для вучняў-бедных.

Толькі ў апошні дні Наркамасьветы складзена адносна НКГандлю аб тым, што неабходна для 100000 чалавек вучняў бедных забраніраваць абутак, вопратку і прадукты на суму 2 з паловай міль. руб. Гэтая адносіна, па рэальнае канцэлярыі НК Асьветы, толькі зараз пасылаецца ў НКГандаль.

Што зробіць НКГандль па гэтай адносіне?

Бязумоўна, ён напросіць НК Асьветы вызначыць дакладна, якую колькасць абутку, вопраткі і прадуктаў па кожнаму раёну неабходна забраніраваць.

На гэтым пытаньні ў НК Асьветы адказаў:

— Гэта мы будзем рабіць у вядзеньні.

Такім чынам пытаньне аб забясьпечанні дзяцей бедных зьводзіцца пад пагрозай зрыву. Пакуль у гэтым габінэце будуць абмяркоўваць гэтыя пытаньне, займацца кручкотворствам, навучальны год распінецца і значная колькасць дзяцей бедных, з прычыны адсутнасці абутку, адзеньня і г. д. застанецца па-за школамі.

Брыгадзіры: Г. Гутюўскі, Гарбачэнка і Пакроўскі.

Наркамасьветаўская чахарда

Наркамасьветы на мясцох у вядзеньні колькасці мае школы без настаўнікоў і падарот ёсьць значная колькасць настаўніцтва бяз школ.

Зрабілася такая перазьярха вельмі проста:

Па сканчэньні вясной заняткаў па сярэдніх педагогічных установах і педкурсах—інтэндант Наркамасьветы т. Дрозд размяркоўваў усіх маладых настаўнікаў па акругах, раёнах. Быў склазены сьпіс настаўнікаў, якія размяркоўваліся па школах раёнаў.

Як быццам справа зроблена ў належным парадку і Наркамасьветы мае поўнае права гаварыцца „добра“ і сваечасова падрыхтавацца да надыходзячага навучальнага году.

Але, у рэальнасці гэта напярэдняе размяркоўваньне, зробленае т. Дроздом, да нічога добрага ня прывяло і зараз школы без настаўнікоў, а настаўніцтва ня ведае ме п свайго прызначэння. Здарылася гэта так. У час водпуску інтэндант НКА т. Дрозд і інтэндант т. Захарык усе размяркоўвалі перерабіў па с оймю перабытаў прызначэньне настаўніцтва, так што зараз у НК Асьветы ня ведаюць нуды трэба пасылаць настаўнікаў, а дзе іх даволі хане.

Вось маленькі прыклад галавацэнтрыскага размяркоўваньня настаўніцтва, зробленага т. Захарыкам.

Па Лёўскаму раёну прыехала настаўнікаў 32 чал., больш як трэба а ў Жыткавіцкім раёне ў гэты час не хане 6 чалавек для пачатковых школ.

Прыкладаў такіх шмат, Брыгада

„Очкаўцірацелі“ з Наркамасьветы

Слова за прокуратурай

Яшчэ ў сакавіку месяцы мы сыгналізавалі Наркамасьветы аб тым, што тэмы распрацоўкі праграм і складаньня падручнікаў ні ў якім разе не забясьпечваюць іх сваечасовага выданьня.

Асобныя адказы супрацоўнікі Наркамасьветы і Мэтадкому супакоівалі, што і праграмы і падручнікі ў значнай большасці будуць гатовы ледзь не да 1 жніўня.

30 мал у артыкуле „Наркамасьветы ў ролі владкага моучальна“ газета „Савецкая Беларусь“ заўважала аб тым, што працаўнікі мэтадкому займаюцца „очкаўцірацельствам“, супакаіваючы грамадзянскую у пытаньні падрыхтоўкі праграм.

22 ліпеня на шырокай нарадзе пры рэдакцыі газеты „Звязда“ прадстаўнік Наркамасьветы тав. Чарнаброду ў сваёй інфармацыі аб падрыхтоўцы да новага навучальнага году ішчэ раз запытаў, што праграмы выйдуч з друку ў першыя дні жніўня, а астатнія процантаў 85 адручнаў да пачатку навучальнага году.

Час аказаўся лепшым судзьдзёй. „Савецкая Беларусь“ аказалася права. Першага верасня павінны распачацца заняткі ў масавых школах, а праграмы ішчэ няма. Больш таго, намы брыгады ў праграмай справе выклікаў такое галавацэнтрыскае мяжуецца са шкодацтвам.

15 розных праграм для 1 і 2-га году навучаньня вясковых школ ужо паступілі на базу Белдзялжвыдэцтва ішчэ некалькі дзён таму назад да нашага налёту. Замест таго, каб гатовыя праграмы неадкладна накіраваць у раёны, яны з базы перавозіліся на другую базу тут-жа ў Менску.

Галавацэнтрыскае мяжуецца са шкодацтвам, здарылася і з праграмамі для 3 і 4 гадоў навучаньня масавых школ.

Замест 15000 экз. гэтых праграм друкарня БДВ надрукавала толькі 1500 i... набор ужо разабраны. Так заявіў скартар Навукова-Мэтадалёгічнага Камітэту тав. Шашкоў.

Здарыўся „казу“ і з праграмамі для першых двух груп гарадской школы. Тут ужо замест заказаных 6.000 экз. друкарня выпусьціла... 15.000. Такім чынам, пры нашым вялікім панаровым крызісе 9.000 праграм будуць валяцца макулатурай.

У Наркамасьветы працаўнікі абурваюцца такім галавацэнтрыскаем з праграмамі, але нічога ня робяць для таго, каб неадкладна па-бавялому не пакінуць школы без праграм.

Праўда, 23 жніўня т. Шашкоў сьляду і царапаў аб гэтым факце дакладную запіску Наркому. 24-га жніўня—кажа т. Шашкоў, зайшоў у габінэт т. Платуна, але там было шмат народу і я дакладную запіску палажыў яму на стół.

Ці прыняты, НК Асьветы, якія небудзь захады да зьнішчэньня галавацэнтрыскага з праграмамі, невядома.

Брыгада В. Зайцаў, Гімельштэйні, Палеес.

